

Utdanning, forskning og innovasjon

JUNI 2021

HVOR ER VI NÅ?

Mai har vært en begivenhetsrik måned med flere viktige møter på utdannings- og forskningsfeltet.

I **Europaparlamentets plenums sesjon 17.-20. mai** [vedtok](#) Parlamentet Erasmus+ 2021-27 reguleringen. Erasmus+ reguleringen ble publisert i [Official Journal](#) (den offisielle journalen til EU) 28. mai og er nå formelt vedtatt. I Parlamentets debatt om Erasmus+ la mange av parlamentarikerne vekt på betydningen og mulighetene som ligger i at Erasmus+ 2021-27 budsjettet er nær doblet sammenlignet med den forrige programperioden. Videre ble det fremhevet at Erasmus+ ikke bare gir verdi til deltakerne, men også til høyere utdanningsinstitusjoner, skoler, lokalsamfunn og samfunnet generelt.

På Norges nasjonaldag, **17. mai**, ble det avholdt **rådsmøte for utdanning** i Rådet for den europeiske union. For første gang siden starten av pandemien ble møtet avholdt i Brussel. I rådsmøtet vedtok utdanningsministrene to rådskonklusjoner.

Den ene [rådskonklusjonen](#) omhandler det europeiske universitetsinitiativet og er kalt «det europeiske universitetsinitiativet – en bro mellom høyere utdanning, forskning, innovasjon og samfunn: baner veien for en ny dimensjon i europeisk høyere utdanning».

Ankomst- og dørutsagn fra Manuel HEITOR, minister for vitenskap, teknologi og høyere utdanning i Portugal, til rådsmøte for utdanning, som fant sted i Brussel 17. mai 2021.
Kilde: [Rådet](#)

Formålet med rådskonklusjonen er å skape et felles ambisjonsnivå og retning for initiativet om europeiske universiteter både på EU- og medlemsstatsnivå, nå som initiativet blir en fast del av Erasmus+ programmet.

Den andre [rådskonklusjonen](#) handler om likhet og inkludering i utdanning og opplæring for å fremme suksess i utdanning for alle. Formålet med rådskonklusjonen er å rette oppmerksomheten mot viktigheten av likhet og inkludering for at alle skal lykkes i utdanning og gi ny giv til europeisk samarbeid og nasjonalt arbeid på feltet.

På agendaen i rådsmøtet var også en policydebatt om scenarier for transformasjon av høyere utdanning i EU. Bakgrunnen for debatten er at Kommisjonen er ventet å legge frem en

kommunikasjon om en europeisk strategi for universiteter i første kvartal 2022. Formålet med debatten var å utveksle synspunkter om de mest vesentlige temaene for kommunikasjonen, samt utviklingen av det europeiske universitetsinitiativet, som er tett knyttet til arbeidet med transformasjonen av høyere utdanning.

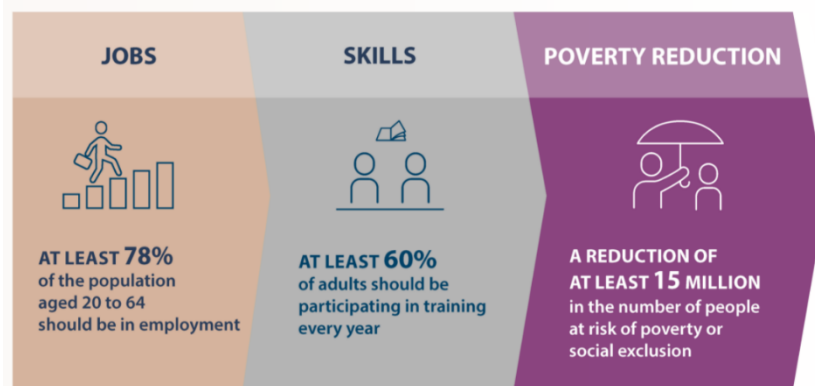
Les mer om rådsmøtet på [EUs nettsider](#).

Fredag **7. mai** arrangerte det portugisiske formannskapet **et sosialt toppmøte for EUs stats- og regjeringssjefer** i Porto i Portugal. Formålet med det sosiale toppmøtet var å gi ny drivkraft til implementeringen av den europeiske pilaren for sosiale rettigheter, som ble proklamert av EUs stats- og regjeringssjefer i Gøteborg i 2017. Pilaren består av 20 prinsipper for å bygge et sterkere, mer rettferdig og mer inkluderende Europa. Det første prinsippet i pilaren handler om utdanning, opplæring og livslang læring.

På møtet vedtok EUs stats- og regjeringssjefer Porto-deklarasjonen om sosiale forhold. Et av punktene i Porto-deklarasjonen omhandler utdanning. EUs stats- og regjeringssjefer slutter seg til at de skal sette utdanning og kompetanse i sentrum for politisk handling. De viser til at den grønne og digitale omstillingen vil medføre enorme

muligheter for europeiske borgere, men også mange utfordringer. Det vil kreve mer investering i utdanning, fag- og yrkesopplæring, livslang læring, kompetanseheving og kompetanseomstilling for å stimulere omstilling mot sektorer hvor det er økende behov for arbeidskraft.

3 EU headline targets to be achieved by 2030

I deklarasjonen ønsker EUs stats- og regjeringssjefer velkommen de tre nye hovedmålene som EU skal nå innen 2030, og som ble foreslått av EU-kommisjonen i handlingsplanen for den europeiske pilaren for sosiale rettigheter. Et av de tre målene handler om utdanning og opplæring og sier at minst 60% av voksne skal delta i opplæring hvert år.

Porto-deklarasjonen kan leses [her](#).

Fredag **28. mai** avholdt EUs forskningsministre konkurransevnerådsmøte i Rådet for den europeiske union. Flere viktige saker sto på dagsorden:

EuropHPC

Et viktig punkt på agendaen var forordningsteksten for etablering av EuroHPC (European High Performance Computing Joint Undertaking), et felles-europeisk initiativ for tungregning, og hvor Rådet konkluderte med en generell politisk enighet om forordningsteksten. Mer om enigheten kan leses [her](#).

Det Europeiske forskningsområdet (ERA)

På møtet diskuterte forskningsministrene hvordan man skal forberede utrulling og implementering av det fornyede ERA, tilpasset det neste ti-år. Kommisær Mariya Gabriel var tydelig på at man kun kan nå målene for ERA gjennom en felles forsknings- og innovasjonspolitik, og ønsket en ambisjon om å

etablere et indre marked for forskning og kunnskap. Denne visjonen ble også støttet av flere medlemsland.

Et sentralt element i det fornyede ERA er gjøre forskerkarrieren mer attraktiv. Dette har vært en viktig prioritet for the portugisiske formannskapet, og rådskonklusjonene slår fast et mål om å etablere attraktive og bærekraftige karriereveier for forskere, og bidra til økt forskersirkulasjon. Rådskonklusjonene understreker også viktigheten av å sikre akademisk frihet. Rådskonklusjonen kan leses [her](#).

Globalt samarbeid

Kommisjonen presenterte også den nylige [meldingen](#) om globalt samarbeid (Global Approach to Research and Innovation). Meldingen identifiserer 17 tiltak som skal bidra til strategiens målsettinger, og det er planlagt at Kommisjonen skal rapportere framdrift til rådet og parlamentet hvert 2. år, første gang i 2022.

Les mer om alle resultatene fra konkurranseevnerådsmøtet [her](#).

EU's INSTITUSJONER

EU's tre hovedinstitusjoner er [Europakommisjonen](#), [Rådet for den europeiske union](#) og [Europaparlamentet](#). Disse tre institusjonene setter dagsorden og driver frem politikk, samarbeid og regelverksutvikling. Europakommisjonen utformer forslag til rettsakter og legger frem meldinger, strategier, forslag til rådsanbefalinger, og så videre. Under følger en oversikt over saker på utdannings-, forsknings-, og innovasjonsområdet i de tre institusjonene.

Rådet for den europeiske union

Utdanning

Rådsarbeidsgruppen for utdanning

Rådsarbeidsgruppen for utdanning har ikke hatt møter i mai.

Forskning

Tirsdag 4. mai: Rådsarbeidsgruppen for forskning

[Dagsorden](#) Merk følgende saker på dagsorden:

- Proposal for a Council Regulation establishing the Joint Undertakings under Horizon Europe - Continuation of examination of the Presidency text
- Proposal for a Council Regulation on Establishing the European High Performance Computing Joint Undertaking - Examination of the Presidency text

Torsdag 6. mai: Rådsarbeidsgruppen for forskning

[Dagsorden](#) Merk følgende saker på dagsorden:

- Proposal for a Decision of the European Parliament and the Council on the participation of the Union in the European Partnership on Metrology jointly undertaken by several Member States - Examination of the Presidency text
- Draft Council Conclusions on "Deepening the European Research Area: Providing researchers with attractive and sustainable careers and working conditions and making brain circulation a reality" - Examination of the new Presidency text

Mandag 10. mai: Rådsarbeidsgruppen for forskning

[Dagsorden](#) Merk følgende saker på dagsorden:

- Draft Joint Statement on the launch of Mission Innovation 2.0 - Presentation by the Commission
- Proposal for a Council Regulation on Establishing the European High Performance Computing Joint Undertaking - Examination of the Presidency text

Mandag 17. mai: Rådsarbeidsgruppen for forskning

[Dagsorden](#) Merk følgende saker på dagsorden:

- Proposal for a Council Regulation establishing the Joint Undertakings under Horizon Europe - Continuation of examination of the Commission proposal

Torsdag 20. mai: Rådsarbeidsgruppen for forskning

[Dagsorden](#) Merk følgende saker på dagsorden:

- Commission intention to approve on behalf of the European Union the EU-CELAC 2021- 2023 Strategic Roadmap for the implementation of the Brussels Declaration and EU-CELAC Action Plan on Science, Technology and Innovation - Examination
- Proposal for a Council Regulation establishing the Joint Undertakings under Horizon Europe - Continuation of examination of the Commission proposal
- Proposal for a Decision of the European Parliament and the Council on the participation of the Union in the European Partnership on Metrology jointly undertaken by several Member States - Continuation of examination of the Presidency text

Europaparlamentet

Komiteene som først og fremst diskuterer saker på **utdanningsområdet** er:

- Kultur- og utdanningskomiteen (CULT)
- Komiteen for sysselsetting og sosialpolitikk (EMPL)

Europaparlamentet har rett stor oppmerksomhet mot utdanning i mai måned gjennom en rekke møter og rapporter. Europaparlamentet vedtok en [rapport](#) om kunstig intelligens i utdanning, kultur og audiovisuell sektor i sin plenumsesjon **17.**

20. mai. Rapporten er bredt innrettet og legger blant annet vekt på de etiske aspektene ved bruk av kunstig intelligens i utdanning, og aspekter knyttet til diskriminering og kjønn. Rapporten legger videre vekt på behovet for grunnleggende digital kompetanse, avansert digital kompetanse og den

Europaparlamentet under plenumsesjon i mai. Kilde: ©EP 2021

viktige rollen lærere spiller. I rapporten uttrykker i tillegg parlamentarikerne en bekymring for at skoler og utdanningsinstitusjoner gjør seg avhengig av utdanningsteknologi fra et lite antall private selskaper.

Policyavdelingen i Europaparlamentet har gjennomført en studie av hvordan Covid-19 pandemien har påvirket utdanning og ungdom i Europa, kalt [Education and youth in post-COVID-19 Europe – crisis effects and policy recommendations](#). Studien gjør en første evaluering av robustheten til utdanningssystemene i medlemslandene og til EUs utdannings- og ungdomsprogram, i møte med Covid-19 krisen. Studien analyserer policyresponser og beste praksis i utdannings- og ungdomsarbeid gjennom de to første bølgene i pandemien, og gir et kunnskapsgrunnlag for å utvikle mer robuste og motstandsdyktige utdanningssystemer i fremtiden.

Education and youth in post-COVID-19 Europe – crisis effects and policy recommendations

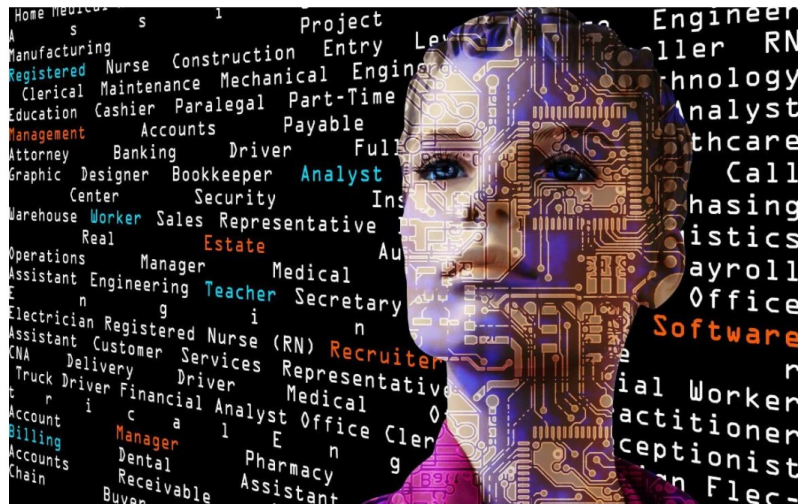

Forfatterne oppsummerte studien for Kultur- og utdanningskomiteen (CULT) i Europaparlamentet 10. mai. I oppsummeringen i møtet ble det fremhevet at Covid-19 økte den digitale avstanden i utdanning og ungdomssektoren. Forfatterne anbefaler at EU stimulerer digitalisering av utdanning på tvers av EUs medlemsland basert på eksisterende initiativer, og ved å understøtte utveksling av erfaringer og «peer-learning» blant medlemsland. Den digitale utdanningshub'en som EU arbeider med («Digital education hub») ble trukket frem som et viktig verktøy i arbeidet.

Studien kan leses [her](#). Presentasjonen av studien i CULT-komiteen kan sees [her](#).

EMPL-komiteen arrangerte **25. mai** en [høring](#) om kunstig intelligens og arbeidsmarkedet, inkludert hvordan kunstig intelligens vil påvirke fremtidens kompetansebehov.

Opptak fra høringen kan sees [her](#).

Kilde: Illustrasjon EP: AIDA_AI_labour market©Medium.com

Mandag **31. mai** utvekslet CULT komiteen synspunkter med de nasjonale og regionale parlamentene til formannskapstrioen (Tyskland, Portugal og Slovenia) om temaet «sammen mot et europeisk utdanningsområde». Her er lenker til [opptak](#) fra arrangementet, [program](#) og [bakgrunnsinformasjon](#).

Komiteen som først og fremst diskuterer saker på **forskningsområdet** er:

- Komiteen for industri, forskning og energi (ITRE)

Her finner du kalender og dagsorden for alle møtene i disse komiteene: [CULT](#), [EMPL](#) og [ITRE](#).

HVA SKJER I JUNI – JULI?

Kategori	Hva	Når	Hvor
Utdanning	Komiteen for sysselsetting og sosialpolitikk (EMPL)	3. juni	Virtuelt/Brussel
Utdanning	Komiteen for sysselsetting og sosialpolitikk (EMPL)	7. juni	Virtuelt/Brussel
Forskning	Møte rådsarbeidsgruppen for forskning	7. juni	Virtuelt/Brussel
Forskning	Møte rådsarbeidsgruppen for forskning	14. juni	Virtuelt/Brussel
Utdanning	Formelt møte i rådsarbeidsgruppen	15. juni	Lisboa
Forskning	Møte rådsarbeidsgruppen for forskning	16. juni	Virtuelt/Brussel
Utdanning	Europeisk lansering av det neste Erasmus+	18. juni	Viana do Castelo
Forskning/ utdanning	Globalt samarbeid i forskning, innovasjon og utdanning: Europeiske perspektiver. Seminar Kunnskapskontoret	21. juni	Virtuelt
Forskning	Møte rådsarbeidsgruppen for forskning	21. juni	Virtuelt/Brussel
Utdanning	Kultur- og utdanningskomiteen (CULT)	21. – 22. juni	Virtuelt/Brussel
Utdanning	EFTA-arbeidsgruppemøte for utdanning, opplæring og ungdom	22. juni	Virtuelt
Forskning	European Research & Innovation Days	23-24. juni	Virtuelt
Utdanning	Erasmus+ komitemøte	juli	Virtuelt
	Slovenia overtar formannskapet i Det europeiske råd	1. juli	
Forskning	Konkurranssevnerådsmøte (forskning)	19. juli	Slovenia
Forkortelser:			
CULT	Culture and Education Committee		
EMPL	Employment and Social Affairs Committee (fag- og yrkesopplæringen og kompetanspolitikk)		
ITRE	Industry, Research and Energy Committee		
EP	Europaparlamentet		
KOM	Europakommisjonen		
Rådet	Rådet for den europeiske union		

Norges delegasjon til EU – du er velkommen til å ta kontakt

Hege Landmark-Høyvik, utdanningsråd, hege.landmark-hoyvik@mfa.no

Tor Ivar Eikaas, forskningsråd, tie@rcn.no. Foto©Forskningsrådet

Maria Deridder Holmlund, assistent, maria.deridder.holmlund@mfa.no

Norges delegasjon til EU, Rue Archimède 17, 1000 Brussel, Belgia. Telefon +32 2 238 74 00.
[www](#) (NO) - [www](#) (EN) - [Facebook](#) - [Twitter](#) - [Instagram](#)